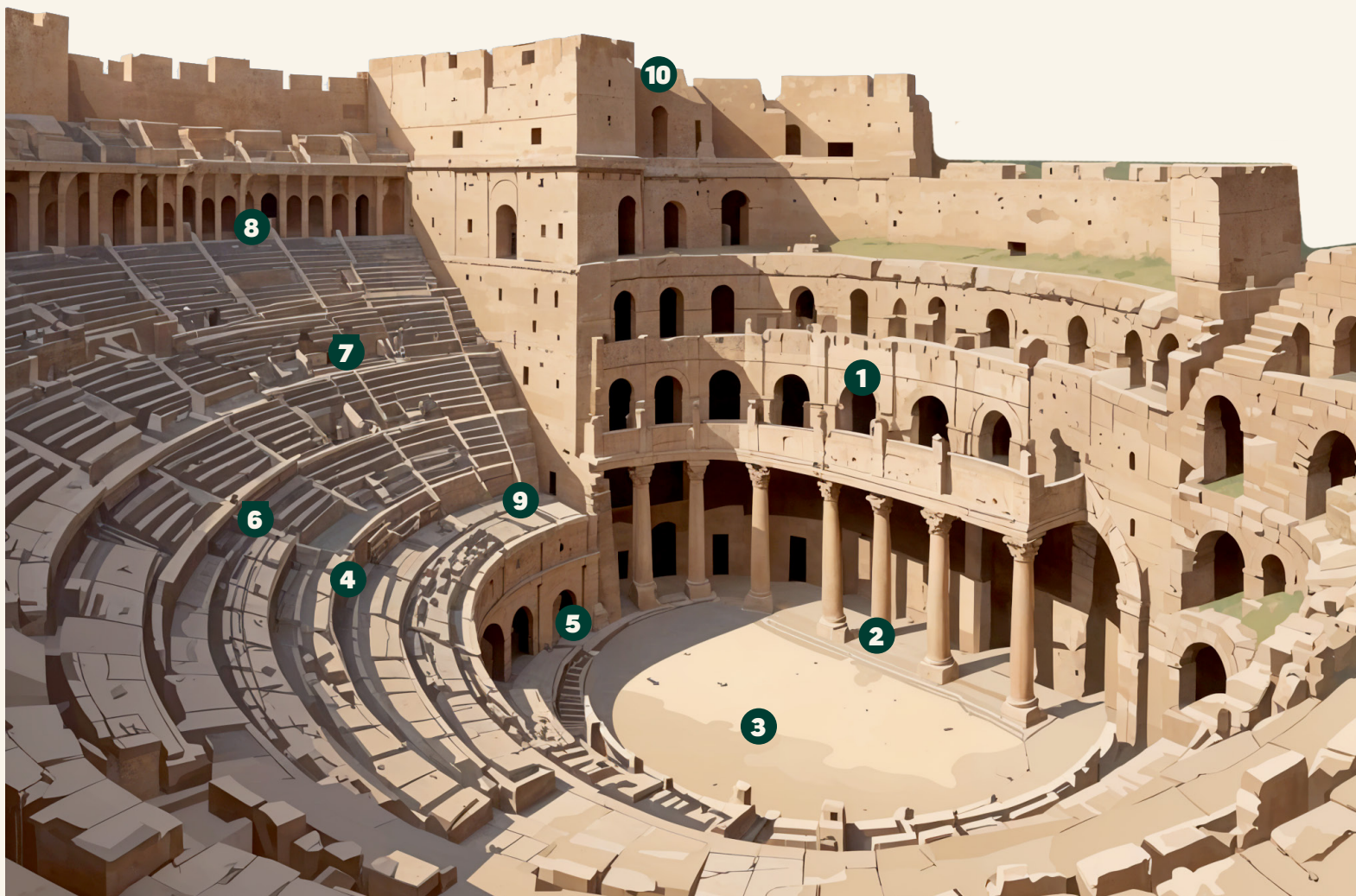

1 סקנה פרונס - קיר החזית | 2 לוגיאון/פולפיטום - הבמה | 3 אורכסטרה | 4 קוואה - המושבים באזור האודיטוריום | 5 פארודוי - הכניסה
 6 וומיטוריה - פתחי היציאה | 7 מסדרון היקפי | 8 פורטיקוס - הטיילת | 9 טריבוניל | 10 וולום - הסוכך

תיאטרון

1 | תיאטרון

פירוש המילה תיאטרון ביוונית הוא מקום צפייה. התיאטרון היה בנוי בצורת חצי עיגול, ושימש ביוון בעיקר לצפייה בהצגות. הרומים העתיקו את המבנה בשינויים קלים.

תיאטרון רומי

התיאטרון הרומי היה מבנה ציבורי בתקופת האימפריה הרומית, ששימש למופע בידור לקהל הרחב, בדרך כלל להצגות. בניגוד לקודמו היווני, הוא נבנה על גבי קמרונות בנויים, ולא על מדרון טבעי. בארץ לא נמצאו עדויות למבנה תיאטרון יווני.

החלקים בתיאטרון הרומי

- 1 **סקנה פרונס (scaenae frons)** - קיר חזית מבנה הבימה. הסקנה פרונס זכה לתפאורה אדריכלית מפוארת תוך חלוקתו לקומות בממד האופקי והצבת עמודי שיש וביניהם נישות המכילות פסלי שיש מפוארים, שחילקו את החזית בממד האנכי. תפקידו היה כפול: להגביר את האקוסטיקה במבנה ולהוות אזור של מאחורי הקלעים עבור השחקנים.
- 2 **לוגיאון / פולפיטום (pulipitum)** - הבמה שהשחקנים עמדו עליה במהלך ההופעה. בתקופה הרומית ההופעה עברה מהאורכסטר אל משטח הבימה.
- 3 **אורכסטר (orchestra)** - הרחבה הנמוכה בין הבמה למושבים. בתיאטרון היווני זה היה מקומה של המקלה. בתיאטרון הרומי עיקר המופע היה בידי השחקנים ולא בידי המקלה, והאורכסטר שימשה לישיבת המכובדים.
- 4 **קוואה (cavea)** - המושבים ממול לסקנה פרונס היו ערוכים בגושי מושבים בגזרה של 180 מעלות בלבד. כל גוש נקרא קוואה (cavea, יציע מושבים). כנגד כל קוואה יש קומה של עמודים ופסלים בסקנה פרונס. בתיאטרון היווני ישבו הנכבדים בשורה הראשונה ומאחוריהם שאר הקהל ללא הבדלי מעמדות, אך בתיאטרון הרומי הייתה הפרדה בין המושבים של בני המעמדות השונים.

- 5 **פארודוי (parodoi)** - כניסה. בתקופה הרומית נכנסו מכאן המכובדים, ולעיתים גם הקהל. הכניסה והיציאה התבצעו משני מעברים, שנמצאו משני צידי הסקנה פרונס, והובילו עד תחילת המושבים. בתקופה היוונית נכנסה מכאן המקלה, ולעיתים גם הקהל.
- 6 **וומיטוריה (vomitoria)** - פתחי יציאה (מילולית - פתחי הקאה). מבנה התיאטרון הרומי המבוסס על קמרונות בנויים. כך נוצר שיפוע מלאכותי, ששימש לפתחי יציאת הקהל בסוף המופע בצורה מיטבית.
- 7 **מסדרון היקפי**
- 8 **פורטיקוס (porticus)** - טיילת מקורה בחגורה המקיפה העליונה, בראש מערכת המושבים. משם התאפשר ליהנות ממבט מקיף על התיאטרון. היא נקראה גם סטווים.
- 9 **טריבונל** - מקום מושבם של הטריבונלים, כלומר המכובדים, בעלי התפקידים, שמימנו את התיאטראות.
- 10 **ולום (velum)** - סוכך על הצופים עם יריעת בד להגנה מהשמש. הסוכך היה חיוני, מכיוון שההופעות נערכו במהלך היום ונמשכו שעות רבות.